

Приложение съгласно чл. 17, ал. 2 на ПМС 494/2024 г. за кандидатстване за допълващо финансиране по Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027 г.

Мярка „Внедряване на иновации в МСП на територията на местни инициативни групи (МИГ)“¹

Наименование на мярката²

Внедряване на иновации в МСП на територията на Местна инициативна група - Гоце Делчев - Гърмен - Хаджидимово

1. Описание на мярката (до половин страница)

1.1. *Формулира се целта на мярката и какви са очакваните резултати и ползи за територията в изпълнение на мярката.*

1.2. *Анализ на нуждите и идентифицирани проблеми на територията, свързани с иновационната активност и внедряването на иновации в предприятията (посочват се спрямо обхвата на допустимите дейности за финансиране от програмата, описва се към какви местни специфики/проблеми е насочена мярката, какъв е ефектът от подкрепата за територията на МИГ - реферира се към страница от стратегията).*

1.3. *Описва се заявеното финансиране по ПКИП в обхвата на кои приоритети и специфични цели попада - принос към специфичните цели на програмата.*

1.1. Цел на мярката и очаквани резултати:

Осигуряване на възможности за фокусирана подкрепа на малки и средни предприятия на територията на Местна инициативна група - Гоце Делчев - Гърмен - Хаджидимово за внедряване на продуктови иновации или иновации в бизнес процесите в тематичните области на Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2021-2027 г.

Очаквани резултати:

Нарастване на дела на предприятията на територията на Местна инициативна група - Гоце Делчев - Гърмен - Хаджидимово, които внедряват продуктови иновации или иновации в бизнес процесите в тематичните области на ИСИС 2021-2027, в резултат на което ще се повиши иновационния им капацитет и конкурентоспособност.

В края на изпълнението на проектите по мярката следва да е налице внедрена в предприятието продуктова иновация (стока или услуга) или иновация в бизнес процесите, насочена към производство на стоки и предоставяне на услуги.

Очакваният принос от изпълнението на мярката е повишаване на иновационната активност на предприятията.

Основният ефект от изпълнението на подобен вид проекти на територията на МИГ е създаването на условия за въвеждане в предприятията на интелигентни и

1 При идентифицирани потребности за допълващо финансиране по ПКИП МИГ може да включи посочената мярка в Приложението съгласно чл. 17, ал. 2 на ПМС № 494/2024 г.

2 При описване на параметрите на мярката, моля, посочете глава, раздел, точка, страница от анализа/ите, както и относимите текстове в стратегията за местно развитие (където е приложимо).

ориентирани към новите технологии решения, както и на устойчиви и адаптирани към новите тенденции на развитие на икономиката производства.

Настоящата мярка се основава на идентифицираните потребности и потенциал на територията на СНЦ „Местна инициативна група - Гоце Делчев - Гърмен - Хаджидимово“ и осигурява принос към Приоритет 1 "Подкрепа за устойчив растеж и повишаване на конкурентоспособността на местната икономика, включително чрез внедряване на иновации и осигуряване на устойчива заетост“, СЦ 1.2 „Насърчаване на предприемаческата и иновационната активност на местната икономика, включително чрез диверсификация и инвестиции в неселскостопански дейности, и осигуряване на устойчива заетост“ от Стратегията за водено от общностите местно развитие за периода 2023-2027г. Специфична цел 1.2 обединява направленията „предприемачество“, „иновативност“ и „заетост“, в съответствие с основната стратегическа цел за съживяване на местната икономика чрез взаимосвързани интервенции. Микро-, малките и средни предприятия (МСП) на територията често играят двойна роля - от една страна като носители на нови бизнес модели и технологии, а от друга като ключов източник на заетост, особено в селските райони. Затова подкрепата за инвестиции в местните микро предприятия в сектори извън земеделие, се съчетава с мярка за внедряване на иновации, както и с мярка за подобряване на достъпа за заетост. По този начин се гарантира цялостен подход, който съчетава икономически растеж, технологични иновации и социална отговорност, допринасящ за устойчиво развитие на местната икономика, повишаване на производителността и задържане на трудовия потенциал в региона. Целта е насочена към увеличаване на икономическата жизнеспособност на местните предприятия, подкрепа за създаване и развитие на микропредприятия в сектори извън земеделие, внедряване иновации в МСП и създаване на работни места.

Изпълнението на проекти по мярката ще допринесе за постигане на Приоритет 1, СЦ 1.2 от стратегията за ВОМР, чрез увеличаване на дела на МСП, прилагачи продуктови и/или иновации в бизнес процесите, въвеждане на интелигентни и ресурсно ефективни решения на местно ниво, повишаване на пазарната устойчивост на предприятията, стимулиране на растеж и нови работни места в преработващата промишленост и други ключови сектори.

Изпълнението на мярката ще има принос и към следните цели на подхода ВОМР:

- Подкрепа за въвеждането на иновации;
- Засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на въвеждането на модерни технологии чрез подкрепа за иновации в предприятията и насърчаване на прехода към кръгова икономика чрез подкрепа за инвестиции в предприятията с цел подобряване на ресурсната ефективност.

1.2. Анализ на нуждите и идентифицирани проблеми на територията, свързани с иновационната активност и внедряването на иновации в предприятията:

Местни специфики, нужди и идентифицирани проблеми на територията, свързани с иновационната активност и внедряването на иновации в предприятията

Икономическото развитие е един от основните приоритети в стратегическите и планови документи на общините Гоце Делчев, Гърмен и Хаджидимово, както и в *Стратегията водено от общности местно развитие за периода 2014 - 2020 г.* Същата

беше насочена към подобряване на конкурентоспособност на местната икономика, вкл. чрез разнообразяване, технологична модернизация и внедряване на иновации в нови процеси и продукти.

Икономическата ситуация на територията на МИГ се намира **в пряка зависимост** от наличните местни ресурси, историческо развитие, местоположение, транспортни връзки, макроикономически условия, активност на местното население, администрация и др. фактори. Икономиката и на трите общини функционира като част от икономиката на страната, Югозападен район от ниво 2 и област Благоевград. Неизменно общото състояние на националната и регионална икономика дава отражение върху местната. Водещото място, което заема Югозападният район през годините, се затвърждава по почти всички икономически и социални показатели. **Това обаче не се дължи на балансираното развитие на общността** от петте съставни области, а на районното и национално водещо значение на една от тях - столицата София.

На територията на МИГ - Гоце Делчев - Гърмен - Хаджидимово като цяло се развива многоотраслова икономика. Представени са всички сектори - **аграрен (първичен сектор), индустрия (вторичен сектор), и търговията и услугите (третичен сектор).**

Профил на стопанските субекти на територията на МИГ

Общият брой на предприятията, които развиват дейност през 2021 г. е 2 730, като почти 70% от тях са в община Гоце Делчев, 18% - в община Гърмен и 12% - в община Хаджидимово. За периода 2015 - 2021 г., броят на предприятията се е увеличил с 12,4%.

Аналогично на ситуацията в страната, на територията на МИГ **микропредприятията са 2 508 бр. (92%), следвани от малките предприятия - 162 бр. (5,93%) и средните предприятия - 16 бр. (0,6%). Големите предприятия са 6 бр. (0,2%).** Всички големи предприятия, както и 13 от функциониращите 16 средни предприятия, са в община Гоце Делчев.

Динамиката в броя на предприятията за периода 2015-2021 г. обхваща предимно микропредприятия, които са с най-малък принос към икономическите показатели на територията. **При малките, средните и големите предприятия** е необходим по-дълъг период на развитие и съответно техният брой се променя много по-бавно. Икономическата криза и пандемията COVID - 19 са основните причини да намаляване на броя на предприятията през 2020 г., но като цяло общият тренд е възходящ.

За периода 2015-2021 г. се очертават следните тенденции в икономическото развитие на територията на общините Гоце Делчев, Гърмен и Хаджидимово:

- **Положително развитие на икономиката и тенденция за ръст на броя на предприятия, произведената продукция, нетните приходи от продажби, разходите за ДМА;**

- **Трайно намаляват заетите лица, дължащо се на намаляване и застаряване на населението;**

- **Намаляват чуждестранни преки инвестиции в предприятията.** Територията не се явява привлекателна за чуждестранните инвеститори, предимно поради отдалеченост от столицата и основните икономически центрове в страната, липсват бързи транспортни връзки с основните транспортни коридори;

- **Увеличават се притежаваните от предприятията ДМА:** намаляват активите в микропредприятията и се увеличат - в малките, средните и големите предприятия. Увеличават се активите в предприятията от преработващата промишленост, производството на електрическа енергия, търговията, транспорта, хуманното здравеопазване и социалната работа;

- **Увеличават се разходите за ДМА,** като най-голям е дялът на разходите за придобиване на ДМА в добивна, преработваща и друга промишленост; доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване (31%).

Икономически профил на малките и средни предприятия на територията на МИГ

Малките и средните предприятия са гръбнака на местната икономика, аналогично на ситуацията на национално ниво. Независимо, че за периода 2015 - 2021 г. няма големи изменения в техния брой, **те са основните генератори на заетост, приходи от произведена продукция и реализиран оборот.**

Малките предприятия (162 на брой, през 2021г.) формират между 31% - 33% от приходите, оборота и произведената продукция. През 2021 г. те достигат:

- ✓ 292,9 млн. лв. приходи от дейността (32% от приходите на всички нефинансови предприятия);
- ✓ 275,6 млн. лв. оборот (33% от оборота на всички нефинансови предприятия);
- ✓ 189,6 млн. лв. произведена продукция (31% от произведената продукция от всички нефинансови предприятия);
- ✓ 15,8 млн. лв. печалба (22% печалбата на всички нефинансови предприятия).

Средните предприятия (общо 16 на брой, през 2021 г.) генерират между 11% - 15% от **икономическите резултати на територията на МИГ.** През 2021 г. показателите на средните предприятия включват:

- ✓ 99,9 млн. лв. приходи от дейността (11% от приходите на всички нефинансови предприятия);
- ✓ 90,2 млн. лв. оборот (11% от оборота на всички нефинансови предприятия);
- ✓ 85,9 млн. лв. произведена продукция (15% от произведената продукция от всички нефинансови предприятия);
- ✓ 6,5 млн. лв. печалба (11 % печалбата на всички нефинансови предприятия).

През 2021 г. **малките и средни предприятия (МСП) общо** на територията на МИГ - Гоце Делчев - Гърмен - Хаджидимово заемат **водеща роля в местната икономика,** като формират:

- ✓ почти половината (47,5%) от стойността на произведената продукция;
- ✓ над 43% от приходите от дейност, нетния оборот и нетните приходи от продажби;
- ✓ над 38% от добавената стойност по факторни разходи;
- ✓ 37% от общата печалба на нефинансовите предприятия в трите общини.

Това подчертава нуждата от целенасочена подкрепа за МСП в посока технологично обновление, пазарна реализация и капацитет за иновации и заетост.

МСП на територията на МИГ - Гоце Делчев - Гърмен - Хаджидимово осъществяват дейност основно в секторите на преработващата промишленост, строителството и хотелиерството. Водеща роля заема преработващата промишленост, която осигурява

близо 56% от произведената продукция и близо 51% от заетостта на местното население. В рамките на преработващата промишленост доминират следните подсектори:

- ✓ Подсектор СВ Производство на текстил и облекло; обработка на кожи; производство на обувки и други изделия от обработени кожи без косъм - с дял на произведена продукция - 38,41% от произведената продукция в сектор С, 4 400 заети лица в 142 предприятия;
- ✓ Подсектор СМ Производство на мебели; производство, некласифицирано другаде; ремонт и инсталиране на машини и оборудване - 24,08% от произведената продукция, близо 1 000 заети лица в 38 предприятия;
- ✓ Подсектор СС Производство на дървен материал, хартия, картон и изделия от тях (без мебели); печатна дейност - 16,56% дял на произведената продукция, 358 заети лица в 36 предприятия;
- ✓ Подсектор СА Производство на хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия - 10,09% дял на произведената продукция, над 500 заети лица в 69 предприятия;
- ✓ Подсектор СG Производство на изделия от каучук, пластмаси и други неметални минерални суровини - 9,25% от произведената продукция, близо 400 заети лица в 39 предприятия;
- ✓ Подсектор D Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива - 1,19% от произведената продукция, близо 30 заети лица в 27 предприятия.

Секторът на **строителството** се нарежда на второ място за територията МИГ с дял на произведената продукция - 13,44%, като за община Гоце Делчев делът му е 11,36%, в община Гърмен - 29,67% и в община Хаджидимово - 11,45%, което е показател за висока инвестиционна активност в трите общини.

Хотелиерството и ресторантьорството е на шесто място и осигурява 3,55% от произведената продукция на територията на МИГ. В община Гърмен секторът осигурява 15% от произведената продукция, работа на 17% от заетите лица, докато в останалите две общини делът му е по-нисък - осигурените приходи от произведена продукция са 2% - 3%, и работа на 4% - 5% от заетите лица.

С нарастването на предприемаческата активност и увеличението на приходите от произведена продукция през периода 2015 - 2021 г., се наблюдава и увеличение в обема на дълготрайните материални активи (ДМА), притежавани от предприятията. В малките, средните и големите предприятия ДМА нарастват. По икономически дейности, най-съществено увеличение на активите се регистрира при предприятията в преработващата промишленост.

Иновационен потенциал и свързаност с ПКИП 2021-2027

Малките и средните предприятия функционират в широк спектър от икономически дейности - производство, вкл. мебелно производство, туризъм (вкл. медицински и лечебен), услуги, креативни индустрии и др., като представляват съществен потенциал за внедряване на иновации. Те могат да бъдат приоритетни целеви групи за интервенции по:

- ✓ *Приоритет 1 „Иновации и растеж“ на ПКИП 2021 - 2027, в тематичните области на ИСИС 2021-2027: Информатика и ИКТ, Мехатроника и*

микроелектроника, Индустрии за здравословен живот, биоикономика и биотехнологии, Нови технологии в креативни и рекреативни индустрии“;

✓ Приоритет 2 „Кръгова икономика“, чрез Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика.

Общата стойност на инвестициите по финансирани на територията на МИГ проекти, съгласно наличната информация в ИСУН 2020, възлиза на 32 731 798 лв. Преобладаващата част от проектното финансиране е съсредоточено в община Гоце Делчев - 73% от инвестициите, следвана от община Хаджидимово с 14% и община Гърмен с 13%.

Значим принос за подобряване на достъпа до финансиране има и Стратегията за ВОМР на МИГ- Гоце Делчев - Гърмен - Хаджидимово за периода 2014 - 2020 г., чрез прилагане на мерки, финансирани по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“. В рамките на стратегията са реализирани проекти с фокус върху технологична модернизация, разработване и внедряване на иновации в МСП, на обща стойност 3 383 754,19 лв., като изплатената безвъзмездна финансова помощ е в размер на 2 920 482,89 лв., с което бюджетът, предвиден в СВОМР 2014 - 2020 г. от ОПИК е изпълнен на 100 % и всички проекти са изпълнени.

Иновационен капацитет и предизвикателства пред МСП на територията на МИГ

На територията на МИГ – Гоце Делчев – Гърмен – Хаджидимово е наличен капацитет за внедряване на иновации. Това показват историческите данни при преглед на информацията за изпълнени/в процес на изпълнение на проекти с финансиране от ЕС, по време на двата предходни програмни периода (2007 - 2013 и 2014 - 2020), включително чрез СВОМР 2014 -2020, ОПИК 2014 - 2020 и ОПРКБИ 2007-2013, както и по ПКИП 2021 - 2027:

✓ В рамките на процедура „Подкрепа за производственото и пазарно внедряване на иновативни продукти“ по ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013 са реализирани 2 проекта - един в община Гоце Делчев и един в община Хаджидимово на обща стойност от 850 117,98 лв.

✓ В рамките на процедура BG16RFOP002-1.017 - МИГ - Гоце Делчев - Гърмен - Хаджидимово - Мярка 4 „Подкрепа за разработване и внедряване на иновации в МСП“ е финансиран един проект в рамките на МИГ, на обща стойност 173 850 лв., който се реализира в община Гоце Делчев.

✓ По процедура „Внедряване на иновации в предприятията“ по програма ПКИП 2021 - 2027 г. е сключен един договор за близо 2 млн. лв. и място на реализация - община Гоце Делчев.

Анализът на идентифицираните нужди и проблеми на територията на МИГ - Гоце Делчев - Гърмен - Хаджидимово показва, че малките и средните предприятия (МСП) срещат редица структурни и функционални бариери, ограничаващи тяхната иновационна активност. Сред основните предизвикателства се открояват:

- ✓ Ниска конкурентоспособност, дължаща се на недостатъчно въведени продуктови иновации и иновации в бизнес процесите;*
- ✓ Ниска производителност и ограничена ресурсна ефективност;*
- ✓ Недостатъчно предприемачески и управленски умения, както и слабо развити умения сред заетите лица;*

- ✓ Ограничен достъп до финансов ресурс, необходим за инвестиции в иновации и технологично обновление;
- ✓ Липса на квалифицирана работна сила, способна да управлява и прилага иновационни процеси;
- ✓ Недостатъчна инфраструктура и технологична обезпеченост, особено в отдалечените населени места;
- ✓ Затруднен достъп до партньорства, научно-технологичен трансфер и иновационни мрежи;
- ✓ Ниска степен на дигитализация и интернационализация на бизнеса.

В същото време, територията разполага с потенциал за развитие на иновационен капацитет, който следва да бъде подкрепен чрез целенасочени интервенции. Приоритет следва да се даде на МСП, които проявяват готовност да внедряват иновации в съответствие с тематичните области на ИСИС 2021-2027, а именно: Информатика и ИКТ, Мехатроника и микроелектроника, Индустрии за здравословен живот, биоикономика и биотехнологии, Нови технологии в креативни и рекреативни индустрии, Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика.

Ключовите инвестиционни потребности на МСП, са свързани с внедряване на продуктова иновация (стока или услуга) или иновация в бизнес процесите чрез придобиване на машини, съоръжения и оборудване (ДМА) и/или придобиване или разработване на специализиран софтуер, патенти, лицензи, "ноу-хау" и други дълготрайни нематериални активи (ДНА).

Местни специфики, ключови проблеми и потребности, свързани с иновационния потенциал на предприятията

Анализът на територията на МИГ - Гоце Делчев - Гърмен - Хаджидимово очертава ясно изразени местни икономически специфики, ключови ограничения и възможности, свързани с иновационната активност на малките и средните предприятия (МСП), които ще бъдат адресирани чрез интервенции по Приоритетите на ПК ИП 2021 - 2027:

1. Икономически характеристики и предпоставки за растеж:

- ✓ Съществуват традиции в преработващата промишленост, представена от устойчиви индустриални производства - основен актив за икономическо развитие;
- ✓ Налице е съществен интерес и капацитет на бизнеса за технологично обновление и конкурентоспособност, доказан чрез изпълнение на проекти с европейско финансиране;
- ✓ Иновациите и технологичната трансформация вече се възприемат от бизнеса като инструмент за адаптация към социално-икономическите предизвикателства на територията.

2. Идентифицирани ключови проблеми:

- ✓ Секторна зависимост - силна концентрация в подсектор текстил и облекло, което прави икономиката чувствителна към пазарни сътресения;
- ✓ Ниска технологична и иновационна интензивност - преобладават трудоемки производства с ограничено използване на ИКТ, автоматизация и интелигентни системи;
- ✓ Недостатъчна продуктова и пазарна диверсификация, което увеличава уязвимостта при икономически кризи;

- ✓ Липса на човешки капитал с иновативни умения - недостатъчна квалификация, ограничени предприемачески компетентности, липса на капацитет за НИРД;
- ✓ Ограничено международно пазарно присъствие - продукцията е насочена предимно към вътрешния пазар или подоставки, с малък експортен дял.

3. Възможности и конкретни потребности:

- ✓ Потенциал за внедряване на иновации, автоматизация и дигитализация в сектори с широк спектър от икономически дейности - производството, вкл. мебелно производство, туризъм (вкл. медицински и лечебен), услуги, креативни индустрии и др.;
- ✓ Мотивация на предприятията да внедрят иновации, насочени към енергийна ефективност, намаляване на разходите и достъп до нови пазари;
- ✓ Идентифицирани потребности от продуктови и процесни иновации в съответствие с тематичните области на ИСИС 2021 - 2027: „Информатика и информационно-комуникационни технологии (ИКТ)“; Мехатроника и микроелектроника“; „Индустрии за здравословен живот, биоикономика и биотехнологии“; „Нови технологии в креативни и рекреативни индустрии“;
- ✓ Потребности, свързани с устойчивото развитие, чрез иновации в „Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика“, решения за ефективно използване на ресурси, действия за намаляване на въглеродния отпечатък и опазване на околната среда.

В обобщение, на територията на МИГ - Гоце Делчев - Гърмен - Хаджидимово съществува реален и стратегически значим потенциал за развитие на малките и средните предприятия чрез иновации, автоматизация и технологична трансформация. Предприятията проявяват интерес и мотивация за въвеждане на иновативни решения, но в същото време се сблъскват с редица структурни и функционални ограничения - ниска технологична интензивност, ограничен достъп до финансиране, недостиг на квалифициран персонал и слаба свързаност с научноизследователски и иновационни мрежи.

Необходимостта от целенасочена подкрепа е свързана както с преодоляване на тези ограничения, така и с реализиране на нови възможности за устойчив растеж, конкурентоспособност и пазарна адаптивност. Интервенциите по Приоритети 1 и 2 на Програмата за конкурентоспособност и иновации в предприятията (ПКИП) 2021 - 2027, в съответствие с тематичните направления на ИСИС 2021 - 2027, предоставят релевантен инструментариум за насърчаване на иновационната активност и ускоряване на икономическата трансформация на територията.

Представеният в точка 1.2. от настоящия формуляр Анализ на нуждите и идентифицирани проблеми на територията, свързани с иновационната активност и внедряването на иновации в предприятията, са идентифицирани на база извършените в процеса на разработване на СВOMP:

1. **Проучване и социално-икономическият анализ за територията на общините Гоце Делчев, Гърмен и Хаджидимово** (т.5 Местна икономика и приносът и към района, вкл. т. 5.4. Инвестиционна активност на предприятията, 5.4.4 Инвестиционна активност на МСП и 5.4.5 Капацитет за въвеждане на иновации в МСП), вкл. SWOT анализ - оценка на силните страни, слабостите, възможностите и заплахите за района и

2. **Проучване и анализ на потребностите на заинтересованите страни от територията на общините Гоце Делчев, Гърмен и Хаджидимово за избор на мерки и източници на финансиране на Стратегия за Водено от общностите местно развитие (ВОМР) 2023-2027**, вкл. проведени анкетни проучвания на мненията и идеите на заинтересованите страни на територията на МИГ, проведени консултации/фокус групи и обществени обсъждания.

1.3. Заявеното финансиране по ПКИП попада в обхвата на следните приоритети и специфични цели на ПКИП - принос към специфичните цели на програмата:

- ✓ **Приоритет 1** „Иновации и растеж“, Специфична цел „Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на внедряването на модерни технологии“ и
- ✓ **Приоритет 2** „Кръгова икономика“, Специфична цел „Насърчаване на прехода към кръгова и основаваща се на ефективно използване на ресурсите икономика“.

Принос към специфичните цели на програмата:

Проектите по мярката ще окажат пряко въздействие върху иновационния и технологичния капацитет на предприятията на територията на МИГ чрез:

- ✓ Внедряване на продуктови и процесни иновации, включително автоматизация на производството, дигитализация и внедряване на ИТ системи;
- ✓ Подобряване на достъпа на МСП до иновативни технологии и ноу-хау;
- ✓ Повишаване на взаимодействието между МСП и научноизследователски институции или доставчици на технологии, чрез прилагане на готови иновации на територията на МИГ;
- ✓ Създаване на устойчива икономическа среда за привличане и задържане на кадри в ключови сектори чрез внедряване на технологии, повишаващи производителността и качеството на труда.

Мярката предоставя възможност за въвеждане на зелени и ресурсно ефективни решения в производствени и логистични процеси, които имат висок потенциал за оптимизация на ресурсите, конкретният принос включва:

- ✓ Подкрепа за инвестиции, свързани с намаляване на енергийната и материалната интензивност на предприятията (ново оборудване, енергоспестяващи технологии, софтуер за управление на ресурси);
- ✓ Създаване на условия за внедряване на практики за повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на материали в производствения цикъл;

- ✓ Насърчаване на екологични иновации и устойчиви бизнес модели - включително услуги, свързани с удължаване на жизнения цикъл на продукти, споделена икономика и екодизайн;
- ✓ Намаляване на въглеродния отпечатък на местните предприятия чрез дигитални трансформации и автоматизирано управление на процеси и доставки.

В контекста на сравнително остарялото оборудване на предприятията в МИГ (идентифицирано в анализа на ДМА и инвестиционната активност), подкрепата за кръгови решения ще доведе до устойчиви ползи за околната среда и повишаване на ресурсната ефективност.

Заявеното финансиране ще бъде насочено към подкрепа за внедряване на нови технологии и иновации в предприятията на територията на МИГ, като това ще помогне за повишаване на тяхната производителност, устойчивост и конкурентоспособност на пазара. Мярката ще се фокусира върху нови продукти, процеси или услуги, които отговарят на специфичните нужди на местния пазар.

Заявеното финансиране ще бъде използвано за внедряване на иновации, които ще подобрят екологичната ефективност и устойчивост на МСП. Това включва използването на нови технологии и процеси за намаляване на отпадъците, енергийна ефективност и използване на възобновяеми източници на енергия.

Очаквани ползи и ефект от подкрепата за територията на МИГ:

Реализацията на проекти по мярката ще има следните по-важни ползи за територията на МИГ:

- ✓ Подобряване на иновационната способност и адаптивност на предприятията към глобални и секторни предизвикателства;
- ✓ Повишаване на конкурентоспособността, производителността и добавената стойност в местната икономика;
- ✓ Запазване и разкриване на нови работни места, особено за млади хора;
- ✓ По-добро използване на териториалния потенциал и икономическа инфраструктура.

Очакваните ефекти от изпълнението на мярката включват:

- ✓ Подпомагане на двойния (зелен и дигитален) преход на МСП;
- ✓ Повишаване конкурентоспособността чрез иновации и ефективност на ресурсите;
- ✓ Създаване на условия за висока добавена стойност и екологична устойчивост на икономиката на територията на МИГ и принос към преодоляване на демографските проблеми.

3. Допустими дейности, конкретно необходими за реализация на мярката (следва да съответстват на дейностите, описани в Указанията)

Проектите следва да осигуряват възможности за внедряване на иновации в малки и средни предприятия, попадащи в някоя от петте тематични области на ИСИС 2021-2027. За целта е предвидено да бъдат допустими за подкрепа следните дейности:

- ✓ **Дейност 1.** Внедряване на продуктова иновация (стока или услуга) или иновация в бизнес процесите посредством придобиване на машини, съоръжения и оборудване, представляващи дълготрайни материални активи (ДМА).

- ✓ **Дейност 2.** Внедряване на продуктова иновация (стока или услуга) или иновация в бизнес процесите посредством придобиване на специализиран софтуер (вкл. разработване), патенти, лицензи, „ноу хау” и др., представляващи дълготрайни нематериални активи (ДНА).

Проектните предложения ще може да включват една или и двете допустими дейности. УО си запазва правото да включи и други допълнителни дейности, които са пряко свързани с процеса по внедряване на иновации.

Предвидена е подкрепа за внедряване на иновации в предприятията чрез въвеждане на продуктова иновация или иновация в бизнес процесите в тематичните области на стратегията за интелигентна специализация: “Информатика и ИКТ”; “Мехатроника и микроелектроника”; “Индустрии за здравословен живот, биоикономика и биотехнологии”; “Нови технологии в креативни и рекреативни индустрии” и “Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика” на ИСИС 2021-2027.

В края на изпълнението на проектите следва да е налице внедрена в предприятието **продуктова иновация (стока или услуга) или иновация в бизнес процесите**, насочена към производство на стоки и предоставяне на услуги.

Важно! При изпълнение на дейностите следва да се спазват хоризонталните принципи, заложи в чл. 9 на Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета:

- ✓ зачитането на основните права и спазването на Хартата на основните права на Европейския съюз ;
- ✓ равенството между мъжете и жените, интегрирането на принципа на равенство между половете и отчитането на социалните аспекти на пола;
- ✓ недопускане на всякаква дискриминация, основана на пол, расов или етнически произход, религия или вероизповедание, увреждане, възраст или сексуална ориентация;
- ✓ достъпност за хората с увреждания (вкл. спазване правата и принципите, залегнали в Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания);
- ✓ целта за насърчаване на устойчивото развитие, посочена в член 11 от ДФЕС, като се отчитат целите на ООН за устойчиво развитие, Парижкото споразумение и принципа за „ненанасяне на значителни вреди“.

В съответствие с допустимите дейности се определят допустимите разходи на база на изискванията на глава 5, раздел I от ЗУСЕФСУ, разпоредбите на Регламент № 2018/1046, Регламент (ЕС) 2021/1057, Регламент (ЕС) 2021/1060 и приложимото национално законодателство за финансовата рамка 2021 - 2027.

4. Допустими целеви групи, към които ще бъде насочено допълващото финансиране по ПКИП (посочват се заинтересованите целеви групи на територията на МИГ).

Основните целеви групи на територията на МИГ по линия на ПКИП са малки и средни предприятия съгласно Закона за малките и средните предприятия.

Допустимите кандидати следва да имат адресна регистрация, да извършват дейността си и да са заявили подкрепа за дейности, осъществявани на територията на МИГ - Гоце Делчев - Гърмен - Хаджидимово. Кандидатите могат да развиват дейност

в различни сектори на икономиката и трябва да отговарят на условията за бенефициент, определени в Закона за управление на средствата от европейските фондове при споделено управление и в приложимата подзаконова нормативна уредба. В рамките на процедурата за подбор на проекти ще има включени и допълнителни изисквания, с които МСП ще следва да се съобразят.

С цел избягване на припокриването на интервенции между ПКИП и Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2023-2027 (СПРЗСР) по линия на допълващото финансиране на ПКИП **няма да могат да получават подкрепа кандидати**, които са:

- ✓ предприятия, кандидатстващи за финансиране на дейности за преработка и/или маркетинг на горски продукти.
- ✓ микропредприятия по смисъла на чл. 3-4 от ЗМСП, които имат седалище или клон със седалище на територията на селски район, и са заявили за подпомагане дейности по проекта, които ще се осъществяват в община на територията на селските райони в Република България. Списък на общините в обхвата на селските райони на Република България е посочен в Приложение № 2 към чл. 3, ал. 1, т. 3 на ПМС № 494/2024.
- ✓ предприятия, кандидатстващи за финансиране на икономически дейности, които съгласно КИД-2008 на НСИ попадат в сектор С - раздел 10 „Производство на хранителни продукти” и раздел 11 „Производство на напитки” и допустими за подпомагане по СПРЗСР.
- ✓ предприятия, кандидатстващи за финансиране на дейности, попадащи в обхвата на сектор риболов и сектора на рибарството и аквакултурите, които са целева група за подкрепа по Програмата за морско дело, рибарство и аквакултури 2021-2027 г. (ПМДРА).

5. Размер на заявеното финансиране от МИГ и разпределение на средствата по приоритети/специфични цели (посочва се: *общият бюджет на мярката; разпределението на средствата по приоритети*).

4.1. Общ бюджет на мярката: **554 459,00** лева

4.2. Разпределение на средствата по приоритети:

- ✓ Приоритет 1. Иновации и растеж **277 229,50** лева;
- ✓ Приоритет 2. Кръгова икономика **277 229,50** лева.

Финансови параметри на проектите

Индикативният максимален процент на съфинансиране по линия на програмата на индивидуален проект е до **75%**.

Индикативният минимален размер на БФП за проект е определен на **30 000 лева**, а максималният размер на БФП за проект е **200 000 лева**.

Мярката се изпълнява в съответствие с правилата за минимална помощ (правилото de minimis) съгласно РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2023/2831 НА КОМИСИЯТА от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis, с който се заменя Регламент (ЕС) № 1407/2013.